

Добавимо, що якщо знищуються тільки хижаки, то немає необхідності накладати обмеження на інтенсивність знищення.

Можна зробити тільки одне другорядне зауваження: період малих флуктуацій зменшується, коли знищуються жертви, і збільшується, коли знищуються хижаки. Але в обох випадках відношення амплітуд збільшується.

Таким чином нами проаналізовано основні сценарії задачі хижак-жертва згідно [26].

Література

1. Volterra V. *Lecçons sur la théorie mathématique de la lutte pour la vie*. Paris:Gauthiers-Villars, 1931. 214 p.
2. Lotka, A.J.: *Elements of Physical Biology*. Baltimore: Williams & Wilkins, 1925. 460 p.
3. Baccarè N. *Histoires de mathématiques et de populations*. Paris: Cassini, 2008. 211 p.
4. Haken H. *Synergetics. An Introduction. Nonequilibrium phase transitions and Self-Organization in Physics, Chemistry and Biology*. Berlin a.o.: Springer-Verlag, 1977. 325 p.
5. Свідзинський А. В. *Математичні методи теоретичної фізики*. Т.1. Київ: Ін-т теорет. фізики, 2009. 396 с.
6. Trokhimchuk P.P. About application kinetic Volterra equations and Haken method for the hierarchic dynamical processes modeling// *Management systems and information technologies*, №2(28), 2008. С.23–27.
7. Трохимчук П. П. *Математичні основи знань. Поліметричний підхід*. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 624 с.
8. Trokhimchuk P. P. *Theories of Everything: Past, Present, Future*. Saarbrücken: Lambert Academic Publishing, 2021. 260 p.

ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ТВЕРДИХ РОЗЧИНІВ

$Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$

Шигорін О.П., Новосад О.В., Гомілко В.В.

Волинський національний університет імені Лесі Українки, пр. Волі, 13, м. Луцьк, 43025,
e-mail: Novosad.Oleksiy@vnu.edu.ua

У роботі досліджувались термоелектричні властивості твердих розчинів $Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$ з вмістом 10, 20 та 30 мол.% $Pb_4Ga_4GeS_{12}$. Методика одержання твердих розчинів $Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$ та деякі фізичні властивості монокристалів $Pb_4Ga_4GeSe_{12}$ та $Pb_4Ga_4GeS_{12}$ представлені в роботах [1,2]. Слід відмітити, що халькогеніди свинцю (PbX , де $X=S, Se, Te$) використовуються як матеріали для термоелектричних перетворювачів енергії [3,4]. Почетверені напівпровідникові сполуки $Pb_4Ga_4GeSe(S)_{12}$ є перспективними для розробки нових нелінійно-оптичних матеріалів [5].

Методика досліджень термоелектричних властивостей твердих розчинів $Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$ описана в [6].

Термоелектричними методами встановлено, що досліджувані тверді розчини є напівпровідниками n -типу провідності. Значення коефіцієнтів Зеєбека (α) становили 205 мкВ/К, 220 мкВ/К, 240 мкВ/К для сполук $Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$ з вмістом 10, 20 та 30 мол.% $Pb_4Ga_4GeS_{12}$ відповідно. Найвищими значення питомої електропровідності при $T \approx 300$ К володіли кристали $Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$ з вмістом 20 мол.% $Pb_4Ga_4GeS_{12}$. Високі значення питомої електропровідності ($\sigma \approx 170 \text{ Ом}^{-1} \cdot \text{м}^{-1}$) можуть свідчити про стан досліджуваних напівпровідникових матеріалів, близький до виродженого. Найвищі значення термоелектричної потужності ($\alpha^2 \cdot \sigma = 8,2 \cdot 10^{-6} \text{ Вт/м} \cdot \text{К}^2$) властиві сполукам $Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$ з вмістом 20 мол.% $Pb_4Ga_4GeS_{12}$.

Маючи високі значення коефіцієнта Зеєбека, тверді розчини $Pb_4Ga_4GeSe_{12}-Pb_4Ga_4GeS_{12}$ з вмістом 10, 20 та 30 мол.% $Pb_4Ga_4GeS_{12}$ є перспективними матеріалами для виготовлення чутливих термодатчиків. Про перспективність даних сполук як матеріалів для термоелектричної генерації можна буде стверджувати після досліджень їх коефіцієнта теплопровідності.

Література

1. G. L. Myronchuk, O. Nyhmatullina, M. Y. Rudysh et al. Impact of Structural Defects on the Electronic and Optical Properties of $Pb_4Ga_4Ge(S,Se)_{12}$ Crystals. *Physica B: Condensed Matter*. 2025. Vol. 699. P. 416834

2. Bellagra H. K., Nyhmatullina O., Kogut Yu. M. et al. Photoconductivity of the single crystals $Pb_4Ga_4GeS_{12}$ and $Pb_4Ga_4GeSe_{12}$. *The 2nd International Online Conference on Crystals*. Crystals-2020, November 10–20, 2020. 62, 4.
3. D. M. Rowe, Handbook of thermoelectrics. New. York : CRC Press, 1995. 720 pp.
4. D.M. Freik, L.I. Nykyruy, R.O. Dzumedzey et al. Thermoelectric Figure of Merit Optimization of PbX ($X = S, Se, Te$) Crystals. *Physics and chemistry of solid state*. 2013. vol. 14. P. 383–389.
5. Chen Y.K., Chen M.C., Zhou L.J., et al. Syntheses, structures, and nonlinear optical properties of quaternary chalcogenides: $Pb_4Ga_4GeQ_{12}$ ($Q = S, Se$). *Inorg. Chem.*, 2013. vol. 52, №15. P. 8334–41.
6. Oleksii Novosad, Pavlo Shygorin, Volodymyr Bozhko et al. Electrical and Thermoelectrical Properties of $PbSe-AgSbSe_2$ Monocrystals. *Proceedings of 16th International Conference on Advanced Trends in Radioelectronics, Telecommunications and Computer Engineering*, Lviv-Slavske, Ukraine, February 22–26, 2022, P. 798–801.

ДЕЯКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ ТРИГАРМОНІЙНИХ ФУНКЦІЙ

Шутовський Арсен

*Кафедра теоретичної та комп'ютерної фізики імені А.В. Свідзинського,
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

sh93ar@gmail.com

Добре відомо, що математична фізика є теорією диференціальних рівнянь у частинних похідних. Одним із найпоширеніших рівнянь такого типу є рівняння Лапласа, яке використовується з метою опису електростатичного поля в просторі без електричних зарядів, стаціонарного розподілу температури в просторовому тілі та багатьох інших систем. Однак, рівняння Лапласа належить до класу так званих полігармонійних рівнянь.

У даному ж дослідженні поставлено за мету отримати низку результатів, які дають змогу розглядати теорію ігрових задач динаміки як середовище для побудови оптимальних математичних об'єктів. А саме, знайдено розв'язок тригармонійного рівняння у декартових координатах для верхньої півплощини за наявності спеціально підібраних граничних умов. Як наслідок, побудовано так званий тригармонійний інтеграл Пуассона [1] для верхньої півплощини, який належить до класу інтегралів із додатними інтегральними ядрами. Розглянуто також і таку ситуацію, коли граничні значення тригармонійних функцій поблизу межі верхньої півплощини належать до класу періодичних функцій. Показано, що функціональна залежність тригармонійного інтеграла Пуассона від періодичної функції є інтегралом із дельтаподібним ядром, яке вдається представити у вигляді суми трьох знакосталих дробів [2]. Аналіз асимптотичної поведінки тригармонійного ядра демонструє узгодженість представлених результатів із раніше відомими результатами.

Література

1. A.M. Shutovskyi, "Some asymptotic properties of solutions to triharmonic equations," *Cybernetics and Systems Analysis*, **60**(3), 472–479 (2024).
2. A.M. Shutovskyi, "Some representations of triharmonic functions," *Cybernetics and Systems Analysis*, **60**(6), 991–1000 (2024).